

کارشناس بازار سرمایه:

کمتر از ۲ درصد معاملات روزانه بورس، الگوریتمی است

معین زرین خط گفت: کمتر از ۲ درصد معاملات روزانه بورس با استفاده از ابزار الگوریتم صورت می‌گیرد و الگوریتم نمی‌تواند تعیین کننده روند بازار سرمایه و معاملات تمام سهم‌ها باشد. انتقاد به عملکرد الگوریتم‌ها همچون برزخی است که در زمان ورود کدهای آنلاین به بازار سرمایه برای این بازار ایجاد شده بود و عده‌ای مخالف فعالیت کدهای آنلاین در این بازار بودند!

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، در دو سال گذشته که روند معاملات بازار سهام شیب نزولی داشته، هر از چند گاهی از سوی برخی فعالان بازار، معاملات الگوریتمی به عنوان دلیل منفی‌های بورس عنوان می‌شده. بعضی منتقدان معاملات الگوریتمی، این معاملات را منصفانه نمی‌دانند و انتظار دارند انجام معاملات الگوریتمی با دستور سازمان بورس و اوراق بهادار متوقف شود.

معین زرین خط، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با خبرنگار سنا در این خصوص بیان کرد: توقف معاملات الگوریتمی در بازار سرمایه با دستور سازمان بورس و اوراق بهادار امکان پذیر نیست و فقط منجر به توقف فعالیت‌های رسمی و کاهش شفافیت فضای معاملات الگوریتمی خواهد شد. در حال حاضر شرکت‌هایی که اقدام به انجام معاملات الگوریتمی می‌کنند با تکی که روی سفارشات آنها می‌خورد، مجزا از سفارشات سایر سامانه‌ها توسط شرکت مدیریت فناوری بورس رصد می‌شوند. در نتیجه اگر مانند هر فضای دیگری در بازار سرمایه هم سیاست ممنوعیت و محدودیت و فیلتر کردن الگوریتم و... در پیش گرفته شود، فقط شفافیت کم‌رنگ‌تر خواهد شد. در حال حاضر هم احتمالاً اشخاصی به صورت غیررسمی از ابزار الگوریتم در معاملات خود استفاده می‌کنند و محدودیت‌ها تنها فعالیت غیررسمی را تشدید خواهد کرد.

وی در پاسخ به این سوال که "آیا معاملات الگوریتمی در تشدید منفی‌های بازار سرمایه تاثیرگذار بوده یا نه" گفت: بعید می‌دانم که تحلیلگران بازار سرمایه و مدیران سرمایه‌گذاری شرکت‌ها و نهادهای مختلف فعال در این بازار، معاملات الگوریتمی را دلیل منفی‌های بازار سرمایه بدانند. کمتر از ۲ درصد معاملات روزانه بورس با استفاده از ابزار الگوریتم صورت می‌گیرد و الگوریتم نمی‌تواند تعیین کننده روند بازار سرمایه و معاملات تمام سهم‌ها باشد.

زرین خط تصریح کرد: انتقاد به عملکرد الگوریتم‌ها همچون برزخی است که در زمان ورود کدهای آنلاین به بازار سرمایه برای این بازار ایجاد شده بود و عده‌ای مخالف فعالیت کدهای آنلاین در این بازار بودند! استفاده از تکنولوژی‌های جدید در بازار سرمایه همچون هر فضای دیگری اجتناب‌ناپذیر است و البته که گسترش این تکنولوژی در بازار و فراهم کردن امکان انجام معاملات الگوریتمی برای تمامی کدهای معاملاتی زمان‌بر است. اما نباید انتظار داشت انجام معاملات الگوریتمی متوقف شود؛ همانطور که نباید انتظار داشت که با زدن یک دکمه و به سرعت تمامی فعالان این بازار به الگوریتم دسترسی داشته باشند. ضمن اینکه حتی اگر چنین امکانی فراهم شود، تمامی فعالان بازار سرمایه انگیزه یا دانش کافی برای استفاده از این ابزار را نخواهند داشت. اما هیچ شخصی نمی‌تواند از نظر علمی و منطقی ثابت کند الگوریتم در منفی‌های بازار سرمایه تاثیرگذار بوده است. البته که نباید به مخالفان و منتقدان خیلی هم سخت گرفت. کما اینکه شاید در ابتدای ظهور الگوریتم‌ها در بورس‌های خارجی هم مخالفت‌ها و انتقاداتی مطرح شده باشد؛ چرا که اصولاً هر پدیده ناشناخته‌ای می‌تواند ترس و نگرانی به دنبال داشته باشد و باید تلاش کنیم شناخت فعالان بازار سرمایه از الگوریتم بیشتر شود. این کارشناس بازار سرمایه ضمن تاکید بر استفاده گسترده از الگوریتم در معاملات بورس‌های خارجی اظهار کرد: طبق آمارها در بورس کشورهای توسعه یافته بیش از ۵۰ درصد از معاملات با استفاده از الگوریتم صورت می‌گیرد و الگوریتم در تضاد با کارایی بازارها نیست.

وی اضافه کرد: این تصور که بزرگ‌ترین استفاده کنندگان ابزار الگوریتم در بازار سرمایه ما، بازارگردان‌ها هستند اشتباه است. ضمن اینکه معتقدم با وجود تمامی انتقادهایی که به عملکرد بازارگردان‌ها مطرح شده باز هم حضور بازارگردان‌ها از عدم حضور آنان موثرتر و مفیدتر است و حداقل موجب افزایش نقدشوندگی سهم‌ها شده است. در مورد معاملات الگوریتمی هم اگرچه به سبب حجم پایین معاملات الگوریتمی نمی‌توان با قاطعیت گفت معاملات الگوریتمی موجب افزایش نقدشوندگی بازار شده؛ اما در صورت توسعه این ابزار و در بلند مدت، حتماً تاثیر الگوریتم‌ها روی نقدشوندگی بازار سرمایه مثبت خواهد بود.

وی در خاتمه خاطرنشان کرد: نکته اینجاست که برخی از فعالان بازار سرمایه معتقدند عده‌ای با استفاده از الگوریتم اقدام به منفی کردن بازار می‌کنند! اما سوال اصلی این است که این اشخاص چه نفعی از منفی کردن بازاری که منافع خودشان نیز در آن مطرح است، خواهند برد؟ فراموش نکنید اکثر حقوقی‌های بازار سرمایه در قیمت‌های بالا و از روزهای ابتدایی ریزش این بازار تا کنون به منظور حمایت از سهم‌ها، آنقدر سهام خریداری کرده‌اند که حالا انگیزه‌ای برای فروش در قیمت پایین و خراب کردن سهم نداشته باشند!

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)